

НОВА ЗОРЯ

Ч. 13. СПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під медією на 8 ст. ||| Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

Бакроцтво „Батька“.

У 18. числі львівської „Ради“ з 15. лютого 1928 р. появилася така оповістка:

„Комунікат УСРП (Лівниці).“

Нас просять помістити такий комунікат: Центральний Комітет Української Соціалістично-радикальної партії (лівниці) повідомляє отримавши, що при теперішніх виборах до сейму і сенату не ставляє ніяких кандидатур, щоб не розбивати дальше і так вже розбитий селянсько-робітничий фронт.

За ЦК УСРП (Лівниці) та поширений Ком. УСРП (Лівниці): Д-р К. Трильовський, І. Голуб, І. Шпільчак, Д. Купчак, В. Масник, С. Зінкевич, І. Романюк, К. Ляшук, В. Романюк, С. Заславський, В. Романюк (ще раз?) Я. Христич.

Ми нарочно виждали з оцінкою сего факту, бо — признаємося — боялися впасти жертвою жарту, шутки. Ажте деж хтось бувби ще недавно припустив, що славний „батько“ Кирило Трильовський та відмовиться від кандидатури! Але минають дні, минають ночі — від хвилі появи наведеного „комунікату“, а ніхто не заперече його змісту. Значить — неймовірно стало правдивим: Д-р Трильовський, „одинокий радикал“ на всій Україні, котрого „народ просив“, аби вернув до краю і „ратував“ його перед „чорною хмарою“ — сказав, що не буде „ратувати“ народу і тому не кандидує, бо мігби ще більше розбити „селян і робітників“, як вони вже розбиті (і то не без батькової співучасті в тім розбиттї).

Ні словечка про Україну, про націю українську, хоч сего „клича“ Трильовський ніколи не забував у своїх виступах...

Як оцінити весь цей факт?

Коли Трильовський кандидував як незалежний від чужих грошей чоловік, — тоді факт його зречення перед виборами можна оцінювати з двох точок погляду:

1) Або наш нарід у своїх глибинах вже на стільки вироблений політично, що осудив і відкинув як шкідливу агітацію цілого життя Трильовського.

2) Або деморалізація між „лівими“ в нашій народі дійшла до самого дна. Бо сеж не шутка, коли не бачить ніякого підпертя між „лівими“ найстарший зі всіх їх працівників, чоловік, котрий близько пів століття викидав з себе найяркший вогонь, яким кликав до бунту проти всего, що є: проти Бога і Церкви, проти релігії в школі, проти основ суспільности, — чоловік, котрий десятки літ „роздаровував“ землю без викупу, поля і ліси, пасовиська й сіножаги, полонини і мочарі, озера і стави, ріки і потоки, кургани і камінекоми, гори і долини, — словом, робив усе, на чім стоїть „лівий“ матеріалістичний рух, „без хлопа і пана, без Бога і папа“.

Його старість (сема десятка літ) не може бути ніяким аргументом проти його вибору „лівими“, бож далеко старші від нього Поанкаре чи Гінденбург, котрі вже навіть агітувати не могли за собою, були недавно вибрані на високі достоїнства. А Трильовський ще добре

іздить і говорить та пише зовсім не гірше від інших „лівих“ спасителів „бідного народу“.

Колиж Трильовський кандидував як чоловік залежний від чужих грошей, тоді справа його уступлення представляється так, що або йому відмовили грошей, або давали за мало, щоб міг видержати конкуренцію з іншими „лівими“, котрі молодшими голосами роздаровують „без викупу все“, що „дарував“ і Трильовський разом з дебрами й нетрама. Та з таким поставленням справи знов вертається питання, чому Трильовський мавби мати таку слабу основу до одержання відповідних грошей? Значить — вертаємо таки до двох перших питань...

Відповідь на ті питання дасть будучність. Вона лекше осудить його, коли він мав чисті руки і тільки з ненависти до Церкви руйнував мораль в народі. Вона острійше осудить його, коли Трильовський поховзся на чужій ласці. Але та будучність, а з нею й Церква св. булаб ласкава в оцінці його життя й руйни, яку творив, колиб Триль. по сім тяжким упадку сів і написав основну сповідь зі свого довгого й бурливого життя, нічого не затаївши, щоб оставити науку тим поколінням, що прийдуть по нас. Науку про те, яка страшна в наслідках руїна Церкви, а з нею віри в Бога і мораль. Яка кара за те жде вже тут за руїну! Бо руїна не дає вдоволення, а в разі упадку не має така людина до кого звернутися в душі своїм. Бо оден є тільки вічний ідеал Судді — Бог Всевідучий. А хто каже, що напевно знає, що „Бога нема“, як говорять всі люди звихнені й ні оден дійсно великий, — той очевидно не знайде Бога. І скінчить серед таких нікому незаних людей, як ті, що підписали „заяву зречення“ Кирила Трильовського.

Ми далекі від глузу над лежачим, хоч діла його варті глузу. Навпаки признаємо, що між ворогами Церкви є далеко гірші люде, ніж був Трильовський. Гірші, бо відчасної молодости згангренувані й ідеалу ніколи не мали — ніякого.

Будова російської колегії в Римі.

Дня 11 П. відбулося тут посвячення угольного каміння під будову російської колегії. Перед посвяченням якого довершив кард. Сінчєро — підписано ерекційний документ нової будівлі. Документ вложено до металевої скринки та замуровано. Зверху на документі виписані слова: „Спасителю світа, спаси Росію“ — (по російськи). На святі промовляв до численно збраної публіки еп. Д'Ербіні. Заступницею російської колегії буде св. Тереса від Дитяги-Ісус. Колегія будувється при папській Східній Інституції. Будова закінчиться в найближшій році. (а. н.)

Зеднуйте передплатників „Новій Зорі“!

Партійна політика і мораль.

(Стаття надіслана з приводу виборів).

Прочитавши такий заголовок ви певно, уявивши собі нашу дійсність поблажливо усміхнєтесь, тай подумаєте собі: „Невже партійна „політика“ може мати щось спільне з мораллю?“ І дійсно, коли будемо дивитись на партійну політику крізь призму засобів і прийомів, якими послуговуються наші політичні партії в боротьбі між собою й у відношенню до своїх членів та прихильників, то можнаби прийти до пересвідчення, що тут ніяка мораль не обов'язує, та що всякі засоби боротьби із партійним противником і всякі прийоми, що ведуть до побільшення гурта прихильників даної партії, чи фракції є допускаємі.

Хто з нас не має нагоди переконатись, якими „аргументами“ послуговуються в нас партійні органи преси, та яким оружем воюють на вічах і зборах всякі партійні ревуни із своїми партійними противниками? Ми вже до цих засобів боротьби так привикли, що на нас вони навіть не роблять великого вражіння. І навіть не здаємо собі справи, до чого це може довести. Одначе чужинець, котрий привик до культурних засобів боротьби, не міг би з дива вийти, що можуть істнувати на світі такі люди, в котрих до цієї міри могло затратитись почуття границі між добром а злом та що істнує така суспільність, котра толерує таку моральну розперезанність і розбишацтво в боротьбі з дійсними, чи уроєними партійними противниками.

В погоні за мандатами, ріжних „визників народної волі“ огорнув якийсь пароксизм божевілля. Для них не істнує ні совість, ні почуття відповідальности, ні Авторитет; кождий сам „авторитет“, але такий, що все і всіх мішає з болотом, щоб лиш себе і свою групу представити як „єдиних правдивих оборонців працюючого люду“. І на все це дивляться у нас з якоюсь апатичною бездільністю! Зі стоїцизмом, гідним лучшої справи приглядаються цій злочинній роботі.

Для цих, кому дороге моральне здоровля і краша будуччина нашого народу, думаю зайвою річю буде доказувати, що коли дальше такий стан потриває, коли в нашому громадянстві дальше буде верховодити та демагогія, анархія і розтіч думок — то про відбудування своєї державности нема що думати. Найвищий час, усім, що здають собі справу з грози положення, усім, кому моральне здоровля і краша будуччина краю лежить на серці, призадуматись над ратунком від страшної язви партійництва, демагогії і моральної deprавації. (К. б.)

Цілі католицької акції.

Містимо тут два замітні голоси про цілі і завдання „католицької акції“ і про величавий розвій католическої організації думки на Заході.

Дійсно нові оживлюючі струї б'ють з Петрової скали. Здоровий інстинкт західних народів провадить найздоровіші і найідейніші верстви громадянства у ряди борців „католическої акції“.

„Висока ціль католицької акції“ — сказав о. архієпископ оломунецький Др. Прежан при освоенню „католическої акції“ в своїй архидієцезії — це рехристиянізація тих католиків, що виявляють свої катол. переконання не тільки дома, але і в публічному житті; вона мусить зосередити в одно вогнище всі частинки катол. діяльності, мусить побудувати до їх розвитку й поглиблення; вона мусить помагати тим, що несуть тягар диявольської акції; вона повинна закликати до праці ревних католиків, усувати непорозуміння і т. д. Католицька акція, як бачимо, не накидається згори, але вона випливає з глибокої потреби життя сучасної катол. церкви, котра усуває Христа Царя зі серця людий і слух народів. — Католическа акція не хоче обтяжувати многосторонньої діяльності катол. установ а навпаки бажає улекити їх дошлюбну працю через випов. поділ і концентрацію. Вона хоче зі зведеними силами всіх католиків служити справі Церкви й Землі.

В ній, „Катол. Церковній Газеті“ пише проф. Адамер про стан катол. акції в Зальцбургу і про конечні праці для завершення її організації. Кінчить тим же словами: „...Годі просити, жадати й домагати всіх благ від уряду і послів Навпаки все катол. громадянство мусить змобілізуватися в одну фалангу до відбиття ворожих наступів на його найвищі добра. Наші брати по вірі у Мехіку занедбали се, коли був слушний час. І тому нині там таке страшне і догрозівоче навіщення правдиво неронським переслідуванням. Ся кровава наука повинна нас потягти до дна та принаглити нас до скорой й інтензивної праці“.

Ті самі цілі має і в нас катол. акція,

що її веде Укр. Христ. Організація. І лиш тоді виповнимо завіт нашої Землі, коли не одинцем а організованим способом будемо здійснювати шлю Укр. Христ. Організації: „Віднова всього життя в душі засад науки Христа Царя“.

Йоган Себастьян Бах і українська суспільність.

Українську суспільність роздирають різні демони, затроюють різні нездорові, анархічні струї, головою зі Сходу. Шукаючи заради сему лихому, належало ставити нашим людям перед очі класичні взори ладу, сили, форми, законности, як їх подає стара культура Заходу. Бажавби я подати кілька того роду примірів з області всевітньої музики з найсвітлішої доби її історії. Зачну від Баха, як одного з найяскравіших представників вище наміченої ідеї.

Бах уродився 21. березня 1685 р. в Айзенаху (Тірінген), помер 28. липня 1750 в Липську на становищі кантора (органіста і дірідента) при костелі св. Томи. Його прегобгата творчість дідиться на 4 головні ділянки: духовно-вокальну (меси, кантати і ораторії з оркестрою та органами, хори а капелля), сольово-інструментальну (твори на органи, клявіцимбала, саму скрипку, саму віольончелю), оркестральну (сїути, концерти), та камеральну (сонати на 1 і 2 скрипки, на віольончелю, на колінну віолу, всі з клявіцимбалом). Поза сям остає мале число принагідних кантат і сольових співів світського змісту.

Імя Баха стало символом суворої мужеської поваги та глибокої філософично-релігійної мисли. Він типовий майстер поліфонії. Центральна форма його творчости — fuga. Fuga, се типовий витвір того консеквентно і тверезо мислячого музичного „лів-середньовіччя“, так близького духові схоластичної філософії, а так нахвильного противного хоробливій душі „модерного субективізму“, що нагадує часто розвередовану дитину.

Загальний тон музики Баха — се релігійна, прямо церковна повага з вираз-

ною закраскою біблійного партіярхалізму. Ся питоменна нота не вмовкає у нього майже ніколи — навіть у ганечних уступах сїуі — ба навіть у такім творі, як гумористична кантата „Спир Пана з Фебом“, чи „Кантата про каву“, причуваються немов якісь богогласникові мелодії. Пізнати отже жерело, з якого пліли всі його натхіння.

Бах був з роду протестант і більшість його вокальних та органних творів призначена до лютерського богослуження. Але весь його протестантизм був тільки „вірою батьків“, якої композитор держався лише силою традиції родинного дому — а не підкладом до релігійного субективізму, як се бувало у пізніших протестантських мистців, хочби вже під кінець XVIII. ст. Се безоглядне віддання всіх своїх творчих снаг на хвалу Богу, ся евангельська смирність та лагідність його душі — прикмети не протестантські, а католицькі. Як далеко зайшла ся християнська його психіка, свідчать його твори до католіцьких текстів: меси (пр. зката Н-moll) і „Magnificat“. Правдивий протестант не писав би таких річій, тай же з таким вкладом праці і єніяльного натхіння. Оттак геній Баха розриває тісну клітку лютерського світогляду — один з багатьох доказів непрягого протестантизму для порівн. творчого духа.

Тепер про пропаганду культу Баха в нас. Коли уподобно себе до того ідеалу української душі, що промовляє до нас зі „Слова о полку Ігоревім“, з нашої народньої орнаментики, з нашого староцерковного будівництва — Бах покажеться нам сто разів ближчим, чим сїуі б не один скептик. Два моменти можуть пособити справі українського бахізму. Перший момент: здорова, повна простоти та первісної сили мелодійна лінія Баха виказує нераз спільні черти з українською, а нерідко навіть її впливи (відгомін полтавського розгону 1709 та викликаной ним козацької еміграції на Захід); другий момент — що найкращі твори нашої давньої культури, як ось: князя старовина, український барок, ставропігійщина, орнаменти та люстрації наших старих церковних книг, на-

Західна філософія на Україні.

PROF. D. CYZEWSKYJ. Die abendländische Philosophie in der alten Ukraine. Sonderdruck der Abhandlungen des Ukrain. Wissenschaftlichen Instituts. Berlin, 1928. Стр. 19,8⁹.

Історія української філософії се одна з тих галузей історії української культури, що досі залишаються майже зовсім недосліджені. А тимчасом історія української філософії має неабиякий інтерес сама по собі і для загальної історії нашої культури і для історії Церкви на Україні. Першоджерелами української філософії при її повстанні (в XVI—XVII вв.) були: 1) східні Отці Церкви, передовсім св. Іоан Дамаскин; 2) західна католицька (т. зв. „схоластична“) філософія на чолі зі св. Томою Аквінським, котрого впливи довго панували на Україні і в філософії і в богословській науці (не тільки католицькій, але й у православній). Свій переважно релігійний, християнський характер заховала українська філософія і в дальшій своїй розвитку аж до наших часів; хоч були, розуміється, й в історії української філософії деякі ухилення в бік матеріалізму (нпр. у Вол. Лесевича, у деяких сучасних філософів на Вел. Україні і т. д.); але не ці ухилення характерні для української філософії; бо найвідатніші й найоригінальніші українські філософи, як нпр. Гр. Сковорода, П. Юркевич та ин. були перейняті справжньою релігійністю й освітлювали проблеми філософії, виходячи з основних засад християнської віри й християнства. Щойно тепер починається фахове

й систематичне розроблення історії української філософії. Серед нових праць з історії української філософії на особливу увагу заслуговують праці проф. Дм. Чижевського. В 1926 р. випустив він перший повний огляд історії української філософії; тепер т. І-м, „Праця Україн. Наукового Інституту“ в Берліні видрукований нарис проф. Дм. Чижевського „Західна філософія в старій Україні“, що вийшла у світ як окрема відбитка.

Коротко спинившись на перших зародках філософії на Україні до XV. в., проф. Чижевський далі ширше обговорює розвій філософичних студій на Україні в XV—XVIII вв. і підчеркує, що це були ще тільки студії над філософією (переважно зах.-європейською), а не самостійний розвиток філософичної думки.

Сей новий нарис проф. Чижевського має безперечно значну вартість і інтерес для зясування минулого нашої філософії; зокрема цінний той розділ нарису, де автор вказує джерела українських філософичних студій у XV—XVIII вв.

Дивне лиш те, що автор не звернув уваги на впливи на українські філософичні студії св. Івана Дамаскина та инш. східних Отців Церкви. Так нпр. говорячи про перші прояви філософичних інтересів на Україні (до XV в.), автор зазначає, що відповіді на перші питання філософичного характеру на Україні давали збірники в роді „Пчоло“, „Цюптри“ і т. п., з цитатами зі старинних філософів; при тім автор чомусь не згадує, що в старій Україні вже були також переклади деяких творів східних

Отців Церкви, філософичного характеру, в тім числі частини славного „Джерела знання“ І. Дамаскина. Так само не згадує про переклад „Джерела знання“, зроблений Курбським у другій пол. XVI в. на Волині, але зупиняється на перекладах „філософичних sui generis“ творів жидоватілих (хоч нема сумніву, література жидоватілих града незрівняно дрібнішу роль в розвитку україн. культури, й зокрема українських філософичних студій, ніж твори св. І. Дамаскина та инш. Отців Церкви).

Зпосеред вартих особливої уваги українських дослідників філософії XVI в. автор поминув Волод. Золотницького, про котрого слід було згадати, як про одного з перших українських дослідників філософії права й авторського першого в нас курсу „природного права“. В останнім розділі, де автор вказує перших представників німецької ідеалістичної філософії (Канта, Фіхте, Шелінга) на Україні, варт булоб згадати ще перших шелінгіанців на Україні — Громова та Корітара.

Нарешті, треба висловити жаль, що автор не зупинився над вельми цікавим і спірним питанням про західні впливи у філософії Сковороди.

Розуміється, роблячи сі зауваження (з яких принципове значіння, на наш погляд, має лише перше наше зауваження), ми очевидно не хочемо тим обнязати велику заслугу Шан. Автова перших систематичних оглядів історії нашої філософії, якими він створив науку історії української філософії. В. З.

родні думи, канти та богогласники — все те криє в собі спільну настроєву ноту з музикою Баха. Додам ще, що ми самі вже видали духа спорідненого з Бахом — Сковороду. Бах і Сковорода се наче рідні брати, яких справді „тихий Дунай розділяє“, але зате дучить „католицький міст“ християнського ідеалізму. Нехай у ті сумні часи посеред пільми рабства та бурительства присвічує нам величя старт творця „Страстий св. Матей“, як нетлінний символ сили й ладу, черпаний із животворної криниці християнства — а zarazом символ сили й ладу, як синонімів традиційного державництва.

Борис Кудрик.

ОГЛЯД ЧАСОПИСІВ

Білий крук між Поляками. „Przeгляд Wolyński“ в ч. 174 написав таке:

Стверджуємо: 1) Що українське населення Волині позбавлено передмісьем правительством українських шкіл, що там були. Українське шкільництво знищено. 2) Що на всій Волині нема ні одної школи з українською мовою навчання, хоч населення платить однакові податки. Три приватні гімназії, вдержувані коштом убогой української інтелігенції, що йно в ц. р. одержали право прилюдности. 3) Що окричаній, як „рушення школи“ розпоряд предвиджує 3. Букальню три години тижнево викладів української мови. 4) Що від державних урядовців на Волині не вимагають до і знання української мови, наслідком чого українське населення державні уряди не обслуговують тай не можуть обслуговувати, що справедливо належить громадянам держави. Це робить, що теоретична конституційна рівність громадян, в відношенні до української меншости, що на Волині творить більшість, не має місця в практичній житті. 5) Що в державних урядах на Волині нема українців, навіть на підвяданих становищах, чезез що кермуюча влада позбавлена природного лучинки з українським населенням й опирає свої рішення на донесення урядників поляків, що або нездібні виходити в суть справ, що обходять населення ім чуже й невідоме, або заражені шовінізмом, з розмислом реферують ці справи не прихильно. 6) Що вибори до громадських рад виявили, що українці здобули 7% мандатів, поляки 22%, задяки осадничу й польським урядникам, решту чехи та німці. Це говорить про числове відношення обох народностей, що домагаються тут. — Редакція „Шпегльонду Волинського“ кінчить сей реєстр гріхів пересторогою, що „Минув час проковтування і нищення народів“... Чи не дивний сей крик болотог крука між польськими органами преси, воїнішого во пустині страшного насильства і шовінізму?...

ДОПИСИ.

СОКАЛЬ. (Виклади. Передвиборчий рух). Виклади з рамени Філі Прошвиці в селі „Нарородної Торговлі“ в Сокалі відбулися на слідуючі теми: п. проф. О. Гемельського: „Про вітаміни“ — о. Др. Івргуна: „Дошліність в природі“ — п. О. Волосянського: „Гіена до вки“ — о. А. Грицька: „Психологія Фрайда“ — п. К. Бутринського: „Історія землі“, п. П. Стефанішина: „Краса малого короля (дитини) свита“ — Фреквенція слухачів на викладах вповні вдволяюча; виклади дуже цікаві. Чим ближше дня виборів до союму, тим більше кріпшає тут передвиборчий рух, відбулося віче Партії Праці разом з радикальною, на котрім учасники заявили недовіря ініціаторам віча і їх шкідливій роботі в розвиванню національного фронту. 11. II. п. р. відбулося віче У. Н. Д. О. на, на котре прибули кандидати на посль львівського виборчого округу і голова

партії п. Дмитро Левіцький. Місцеві радикали при помочи мійського шумовиня намагалися розбити це віче, однак не удалося ім задля розсудної постави вічевиків-селян, а навпаки своїм виступом осмішилися і викликали противний наслідок. Села обидває кандидат п. В. Кохан, селянин з Тудоркович. УНДО буде мати домінуюче становище. Крім сільробівців розвинули свою „спасенну“

роботу радикали під проводом адв. конципента Д-ра Степ. Ріпецького. Від багатьох людей даються чути голоси, щоб цей час виборів як найкорше скінчився, бо в ньому темні духи, демагоги під покришкою що вони „красні“ Українці і „ліпше“ розуміють національний і суспільний інтерес — ширять много зла, деморалізації і ненависть поміж народом. Орг.

З РЕЛІГІЙНО-ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

Новий нунцій Мармаджі (КАП). Новопионовий папський нунцій у Польщі, Мармаджі, уродився 31 серпня 1876 р. у Римі. В перших 20 літах священства займався працею серед молоді та робітників. Потім вступає до трибуналу Пенітенціарії, а на університеті св. Аполінарія викладає філософію права. Покликаний св. Отцем до секретаріату, до секції т. зв. „конгрегації надзвичайних справ“ доступує по роках праці м. и. теж і в кодифікаційній комісії канонічного права — гідности підсекретаря. В 1920 обіймає нунціатуру в Бук-решті як перший нунцій в Ромуни. В 1922 поручає св. Огеш еп. Мармаджі еви надзвичайну делегатуру в Царгороді, де треба було зорганізувати опіку над християнами по війні турецько-грецькій. Рік опісля Апост. Столиця переносить його в характері нунція до Праги. Еп. Мармаджі остає на цім становищі до хвил, коли чеський уряд пу-

блично прославив Івана Гуса, що спричинило непорозуміння між Римом і Прагою — на продовж 2 літ. В Ромуни опікувався еп. Мармаджі емігрантами з наших земель та дбав про їх духові і матеріальні потреби. Особисто відвідував вірних, в буковинських горах та приносив ім слова потіхи і благословенство св. Отця. Тут згадаємо, що стала нунціатура в Польщі установлена ще в 1555 р. Нунції, як представники Апост. Столиці мають обовязок звертати пильну увагу на хід церковних справ у даній державі то інформувати про все це Курію.

О згадіння релігійного спору в Мехіку. Вашингтонський „Гералд Трибюн“ повідомляє, що американський амбасадор у Мехіку, Моров, будьтобй предложив свою поміч для зорганізування конференції представників мекік. уряду і Церкви.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

ДАЛЬШІ ЗГОЛОШЕНІ ЛІСТИ:

Стрий (виб. округ 52). Усіх ліст до союму зголошено 23. Українські лісти такі: 1) Блок нац. меншостей, 2) Виборчий комітет укр. соціалістичного блоку, 3) Сельроб-правица, 4) Сельроб-безпартійна група, 5) Виб. блок укр. соц. селянських робіт. партій (радикали), 6) УПП, 7) Сельроб-лівица, 8) Укр. соціалістична партія лівица (Трильовський), 9) москвофіли, 10) ліста селян хліборобів. — Польських ліст 9 — жидівських 3 — дві без назви. — До сенату: українські: 1) Блок нац. меншостей, 2) Блок укр. соц. роб. партій, 3) УНС, 4) Сельроб-правица, 4) Укр. соц. рад. партія лівица, 5) москвофіли. Польських ліст 5, жидівських 1.

Безмежне розбиття. В Перемишлі, Станиславові, Тернополі внесено до виборчої окружної комісії по двадцять і кілька виборчих ліст, а в Золочеві 30. Між тими лістами є багато локальних і наскрізь демагогічних — людей, котрі ніколи нічим піде не визначилися. Всякі сельроби, безпартійні і явно продажні люди, утриманки кількох сторін рівночасно, сягають по мандати. Між „кличами“ є й такі, як „хлоп за плугом“ і т. п. Хаос і розбиття — безмежні.

Блок національних меншостей і уневажнення ліст. До найвишого суду вплинула жалоба повновласника Блоку нац. меншин із приводу уневажнення лісти Блоку в округі Ковель. Внесено це дві жалоби проти уневажнення в округах Стрий і Рясів.

ЛИТВА. Протидержавний заговор. Литовська влада викрила протидержавний заговор на терені II. полку кейданської артилерії. Наслідком викриття заговору були димісії й арештування, що викликали невдоволення в військових кругах.

РАДЯНЩИНА. Нова опозиція в Москві. Із Москви насилли вісти про грізний конфлікт, що повстав у радні державних комісарів. Сталіна, що був на обідці, вивалив телеграфічно до Москви. На засіданні політбюро прийшло до нагальних сцен. Риков кинув засідання з окликом: „Як так дальше піде, то

за кілька літ будемо капіталістичною державою!“ Здогадуються, що причиною конфлікту іменування нового комісаря хліборобства та постачання збіжжя для краю і також те, що Сталін видав розпорядки для припинення переслідування приватних купців. Головні противники Сталіна Риков і Калінін. У радянських кругах чимале хвилювання.

НІМЕЧЧИНА. Політичне положення. Дня 18. II. м. почало правительство конференції з представниками опозиційних партій, щоб зявилися, чи годяться на влекшення при погоді парламентом програми державних конечностей. Та соціалісти і демократи зявили, що ім годі зайняти якебудь становище щодо пропозицій кабінету, поки ім не предложать конкретної й остаточної програми бущої правительственої коаліції. Кабінет на нараді ухвалив заяву яку предложив партіям. У заяві згадує, що привязує рішучу вагу до переведення проєктованих заповряджень. По погоді або відкиненні цієї програми парламентом, правительство попросить президента держави розвязати парламент й поробити усі старання, щоби можливість нові вибори найпізніше в другій половині травня. Колиб наради парламенту протягнулися поза кінець бюджетного року, то правительство жадає від парламенту регуляційних заповряджень, що вможливилиб таке ведення нарад, щоб згаданий реченець виборів міг бути додержаний. Президент держави Гінденбург поручив кабінетові подати до відомої партії, що він рішучо жадає полагати програми державних конечностей, зате годиться на вибори в другій половині травня. Тому почалися наново переговори правительства з партіями.

Чесько-австрійське зближення. Зазначилося зближення між Прагою й Віднем та Прагою й Берліном. Причинилися до цього: кооперація чеських і німецьких мішанських партій у чехословацькому кабінеті, покращання економічних взаємин між Чехословацькою й Німецькою, вікніч і це, що недовіря супроти Угорщини в Відні не меньше, як у Празі.

Політичний процес 17-ки.

17-ий день процесу 17-тки був найбільш цікавий і важкий зі всіх, бо зізнав як свідок під присягою чоловік, котрий знає або повинен знати найбільше політичних таємниць у краю: був се шеф політ. поліції надкомісар Станіслав Мітленер, р. кат., літ 30. Він обтяжував всіх обвинувачених, а головню Атаманчука, двох Вербицьких і Юл. Головінського тут, а за кордоном Евгена Коновальця, котрий після твердженнь свідка має бути головою У. В. О. під опікою Німців. Небіщика Гука представляє свідок як чоловіка посвяти для У. В. О., бо він мав згодитися на те, щоб У. В. О. проголосила його довіреним поліції, а то на те, щоб У. В. О. мала доступ всюди... Але коли Гук особисто посварився з членами У. В. О., його застрілено, бо він знав за багато.

Високо цнить свідок як члена бовіки об. А. Стефанишина, котрий мав виконувати акти терору також супроти українських громадян. З зізнань свідка виходило, що поліція має довірених людей в У. В. О. і все знає хоч не всему може вчас перешкодити. 18-го дня свідок на запити адвокатів зізнав, що займається У. В. О. від 1925 р. і каже, що знає її докладно: Орган тої орг. „Сурма“, а „Укр. Революціонер“ се орган відлomu У. В. О. на услугах большевиків. „Сурма“ представляє групу націоналістичну. Ті орг. ворогують між собою, але ціль однака. Раз навіть хотіла кооперувати У. В. О. з „МОПр-ом“.

Слідували дальші запити й зізнання свідків інсп. пол. Савіцького, столаря Соболтинського і агента пол. В. Хімяка.

19-й день розправи був цікавий тільки зізнаннями полк. рез. Н. Филиповича, р. кат. Він ствердив, що Марія Стецюк виказала манію донощицтва. — Всі інші свідки зізнавали лише про менше важні обставини, навіть сл. суддя

Янушевський не сказав нічого важного. В часі відчитування актів про М. Стецюкову усунено публіку з салі, бо зміст їх крив у собі небезпеку для публічної моралі.

Розправа триває дальше.

Н О В И Н К И.

— Продовження „Роксолани“ буде в слідуючій числі.

— У значній часті Європи шалють тепер поєні. Шкоди, як доносить преса, д. поважні.

— Пресовий декрет обов'язує. Найвищий суд розв'язував питання, чи пресовий декрет обов'язує й рішнв, що хоч сойм ухвалив уневажнити декрет, то цеї ухвали не оповіщено в „Вістнику Держ. Законів“. Тому ця ухвала не стала законом і декрет обов'язує дальше.

— Процес за шпигунство в Чорткові. 28 і 29. П. та 1 Ш. відбудеться в Чорткові розправа проти 11 обжалуваних у злочині шпигунства. Обжалувані це українці з Дрогобиччини. Боронитиме їх адв. др. Електрович. Між ними є студ. філ. П. Близнюк, два матуристи Ів. Сивогін і Ст. Легенький, гімназист Гапкало, кітляр Микола Застінак і кітлярський помічник Гриць Яворський, кельнер Михайло Тарнавський, шлюсар Мих. Куретяк, гірник Мих. Недзельський і Волод. Граб, залізн. топник та Ганна Дерська, без зайняття.

— Розумний припис. Варшавський інспекторат заповів видання розпорядку, що учениці, котрі малюються, будуть по двократім упіненню видалені зі шкіл.

— Знесення паспортного примусу в нутрі Польщі. Як колись у царській Росії, так доси й у Польщі обов'язував внутрішній паспорт, чи то „довуд особісти“. Тепер міністерство внутрішніх справ виготовило проєкт, який вводить тільки мельдунковий примус. Влада може жадати від осіб, щоб вилегітмувалися, та до цього можуть служити ріжні документи, видавані владою. Для влегчення вилегітмування будуть видавати легітимації громади, що в них живуть дані особи. За них побратимуть 60 гр. Стемплевих оплат не буде. Громади будуть обов'язані вести в себе контролю руху населення, під наглядом адміністрації. Уряди цивільного стану присилатимуть дані про народини, відчання та смерть. В поодиноких місцевостях може воведа ввести для всіх, або деяких домів домові мельдункові книжки. Відповідальні керманячі гостинниць, пен-

сіонатів, нічліжних домів і т. п. обов'язані вести книги або мельдункові реєстри своєїго заведення та списки осіб, що перебувають у їх заведеннях. Хто в якійсь місцевості перебуває довше як 24 год., мусить бути замельдований. Цей обов'язок має власник дому, що в нього перебуває цей, що підлягає мельдункові.

— Правительственный комісар у Тернополі. На місце розв'язаної в літі міської ради іменовано комісара підполковника Віктора Новаковського. До прибічної ради з українців визначено: о. кан. Вол. і ромницького, Андр. Фалендиша, Павл. Качмарчука, Данила та Сидора Кордубу. Поляків 12, жидів 11.

— Влом до друкарні Тов. ім. Шевченка. Дня 18 ц. м. повідомлено поліцію про влом до друкарні Тов. ім. Шевченка. Вломники відідалися по драбніні газового заведення до вікна високого партеру й розбили дкі огнетривкі каси та вкрали 2.500 зол.

Знов землетрус в Австрії. Горішня Австрія та околиці Зальцбурга навістив сильний землетрус. Серед населення запанувала тривога. Більших шкід покищо не ствердили.

Ювілей чесько-словацького міністра проф. Годжі. 3 лютого святкувала Чехословацчина 50-літній ювілей уродин міністра нар. освіти проф. братиславського університету д-ра Міляна Годжі. Ювілят, один з найчільніших державних мужів Чехословацчини був основоположником ідеології аграрного руху. Хоч сам євангелік — є одначе горячим прихильником зєдинення з катол. Церквою. Дуже прихильно ставиться до Спілки Словянських хліборобських країн і є симпатиком України.

В своїх промовах підкреслює велике значіння здорового консерватизму для Чехословацчини і сам зове себе консерватистом. Д-р Годжа — це муж майбутньої Чехії, котра вже тепер консолідується на трівких основах.

Перед приїздом афганістанського еміра. В Москві відбуваються великі приготування до стрічи еміра Афганістану, котрий подорожує тепер по Європі. Після невдачі в Китаю, большевики звернули тепер увагу на Афганістан. Тому до відвідин монарха Аманулага прив'язують „совети“ велике значіння.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає

БІБЛІОТЕКИ ПЯРОХІЯЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо щінник „ДОБРА КНИЖКА“. — Lwów, skr. poczt. 4.11

ПОШУКУЄ меншої держави, або заряду господарством, найрадше у священника, практичний агроном, інтелігентний закордонець. Рівночасно може провадити хор. — Інформації у гр.-кат. пароха в Перемішлянах. 141 3—3

ОКУЛІСТ-ОПЕРАТОР
Д-р А. Гершендерфер

б. лікар віденської клініки і б. секунд. заг. шпиталю у Львові
Львів, вул. Пилсудського (Панська) 3.
65 орд. 8—9 і 3—5. 16—20

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
АРТУРА ШНАЄРА

Львів, Захаріяевича 7. (побіч Техніки)
ПРИЙМАЄ від 9—1 і від 3—6.
104 Полекші в сплатах. 8—10

Сорочки, підтанки, ковнірці, краватки, панчохи, скарпетки, рукавички, трикотажі, кольоратки, та імпреговані маншети — по найнижчих цінах продає галантерейна торговля **ШТАЙНБРУХА**, Львів, вул. Трибунальська 1. (угол Ринку). 73 11-20

ОБІДИ з 3-ох страв зол. 1'50

для абонентів зніжка. ПИВО живецьке і львівське поручас **РЕСТОРАН** під „ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ“ — (давний 142 Людвіг) — тепер 3 24

І. Гайдінгер, :: ЛЬВІВ, :: ул. Краківська 7.

Замовляйте цікаву книжку

ПРО ПОЯВИ ДУХІВ п. н.

СПІРИТИЗМ

як 3. кн. „Бібліотеки У. Х. О.“

Ціна 2 зол., з поштовою перес. 2'50 зол. — Замовляти в Адміністрації „Нової Зорі“.

ЗУБИ виробляю ЦІННИКУ по такім

1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . 15 „
1 зуб на кавчуку 2 „
1 репаратура . 3 „

Все з найлучшого матеріалу

РАППАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.
(де каварня de la Paix).

Зніжок не уділюю! 9—24

Фабрика ПИЛЬНИКІВ Г. МОНЧІНСЬКИЙ

Львів, вул. Волинська 25., тел. 20-18, станція зал.: Львів-Підзамче. — Приймає ПИЛЬНИКИ до насікання і замолєння на нові. 53 19-25

ЗАГАЛЬНО ЗВІСНЕ
ПОРТРЕТОВО-ФОТОГРАФІЧНЕ
ЗАВЕДЕННЯ

К. СКУРСКОГО

котре досі містилося при вул. Богуславського 9., перенесене до нового локало при вул. Коперника 22, тел. 45-75.
136 4—6

„F O S F O R“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОІВ
ЛЬВІВ,

пл. Марійська 6/7 І. п. (пл. Марjackі 6/7 І. п.)

114 Телефон 44—48. 11—16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонякові.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні й мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“
ТОМАСИНИ: „Kolumeta“, „Gwiazda“, й інші як краєві так і заграничні.
СОЛИ потасові й **КАЙНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА** (CHORZOWSKA) амонова
САЛІТРА чілійська — **СІРЧАН** амонівий вапно навозове палене й мелене (97%CaO) — Вапно будівельне.

Доставка вагоново й деталічно по цінах фабр. й на найдогідніших услівях кредит.

ФОСФОРІТИ палені й мелені (CaO розп. P₂O₅).